

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
Інститут управління, психології та безпеки
Кафедра фінансів та обліку

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«ВК.06 Фінансова безпека держави»

Міждисциплінарна освітньо-наукова програма	«Економічна безпека соціально-економічних систем»
Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий)
Код та назва галузі знань	07 «Управління та адміністрування» 05 «Соціальні та поведінкові науки»
Код та назва спеціальності	073 «Менеджмент» 051 «Економіка»
Вид дисципліни	вибіркова, ВК.06
Мова викладання	українська

Інформація про

викладача

д.е.н., професор

Мельник

Іванович

Степан

Львів
2024

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри соціально-поведінкових, гуманітарних наук та економічної безпеки ІУПБ
Протокол № 15 від 27 червня 2024 р.

Розробник (викладач)
професор кафедри соціально-поведінкових,
гуманітарних наук та економічної безпеки ІУПБ
д.е.н., професор

_____
/підпис/

Степан МЕЛЬНИК
/ініціали та прізвище/

Фінансова безпека держави: силабус з навчальної дисципліни. Львів:
Львівський державний університет внутрішніх справ, 2024. 7 с.

1. Характеристика дисципліни	
Семестр навчання	3 семестр
Обсяг	4 кредити / 120 годин
Анотація	Вивчення навчальної дисципліни сприятиме формуванню у здобувачів наукового ступеня доктор філософії системи теоретичних знань щодо розуміння сутності категорії «фінансова безпека держави» та її ключових складових, а також набуттю практичних навиків щодо протидії ключовим загрозам їх формування. Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є засвоєння теоретичного базису формування фінансової безпеки держави, її компонентів; набуття навичок застосування методики ідентифікації загроз національним фінансовим інтересам.
Мета вивчення дисципліни	визначення сутності основних структурних складових фінансової безпеки держави та обґрунтування напрямів її забезпечення в сучасних трансформаційних умовах. Формування у здобувачів наукового ступеня доктора філософії безпекових компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до МОНП «Економічна безпека соціально-економічних систем».
2. Програмні компетентності та результати навчання здобувача за МОНП «Економічна безпека соціально-економічних систем»	
Інтегральна компетентність	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у галузі управління та адміністрування, сферах економіки і безпеки, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики, застосовувати новітні методології наукової та педагогічної діяльності, здійснювати власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу та креативності. ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК)	СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, використовуючи сучасні методології, методи, інструменти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у менеджменті, економіці, економічній безпеці та дотичних до них міждисциплінарних напрямах. СК06. Здатність оцінювати та аналізувати стан безпеки соціально-економічних систем, загрози їм та визначати рівень ефективності їх безпекової діяльності, а також надавати наукові консультації та формувати експертні висновки у сфері безпекознавства.
№ Програмних результатів за МОНП	Програмні результати навчання з навчальної дисципліни
PH08	Розробляти управлінські, економічні та безпекові рішення, враховуючи закономірності розвитку соціально-економічних систем і процесів, ризики та загрози, а також застосовувати сучасні моделі, цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення.
PH09	Діагностувати загрози й небезпеки функціонуванню соціально-економічної системи, визначати її безпековий стан, а також розробляти й надавати наукові консультації та формувати експертні висновки у сфері безпекознавства.
Види навчання	Лекції, семінарські заняття, самостійна робота (поділ за видами занять подано у 3 розділі)
Методи контролю	Поточний контроль, залік

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	разом	у тому числі			разом	у тому числі		
		л	с	с.р.		л	с	с.р.
Тема 1. Фінансова безпека держави та її головні компоненти	15	2	4	9	15	1	2	12
Тема 2. Концептуальні засади регулювання фінансової безпеки держави	15	2	4	9	15	1	2	12
Тема 3. Бюджетна безпека: теорія та практика	15	2	4	9	15	1	2	12
Тема 4. Проблеми забезпечення боргової безпеки держави	15	2	4	9	15	1	2	12
Тема 5. Грошовий обіг та стримування інфляційних процесів	15	2	4	9	15	1	2	12
Тема 6. Безпека валютного та фондового ринків	15	2	4	9	15	1	2	12
Тема 7. Безпека страхового ринку. Банківська безпека	15	1	2	12	15	1	2	12
Тема 8. Фінансова безпека України в умовах воєнного стану	15	1	2	12	15	1	2	12
Залік								
Усього годин	120	14	28	78	120	8	16	96

Попередні навчальні дисципліни (Пререквізити)	ОК 5. Теорія і методологія безпеки соціально-економічних систем ОК 6. Сучасні концепції управління та економічного розвитку
Супутні та наступні навчальні дисципліни (Постреквізити)	ОК 9. Педагогічна практика Кваліфікаційна робота
4. Організація навчання і контролю	
Проведення занять та консультацій	Усі аспіранти незалежно від форми навчання зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені індивідуальним навчальним планом аспіранта та міждисциплінарною освітньо-науковою програмою ЛьвДУВС. Аудиторні заняття проводяться за розкладом відповідної групи у вказаних аудиторіях. Пропуски занять відпрацьовуються. Консультації проводяться за розкладом консультацій викладача, розміщеним на інформаційному стенді (сайті) кафедри за адресою: м. Львів, вул. Кривоноса, 1, (або через e-mail викладача).
Відпрацювання пропущених занять	Відповідно до Положення про підготовку науково-педагогічних та наукових кадрів у ЛьвДУВС та Положення про організацію освітнього процесу ЛьвДУВС порядок відпрацювання пропущених навчальних занять та незадовільних оцінок визначається інститутом (деканатом факультету, центром післядипломної освіти, дистанційного та заочного навчання) / кафедрою та доводиться до відома здобувачів вищої освіти. Відповідно до графіку затвердженого на кафедрі відпрацювання відбуваються очно або у формі відео-конференцій із застосуванням засобів дистанційного навчання Moodle
Допуск до підсумкового контролю	Здобувач вищої освіти допускається до підсумкового контролю у разі отримання мінімум однієї позитивної оцінки за кожен програмний результат навчання та має відпрацьовані пропущені практичні, семінарські заняття, а також отримані під час їх проведення незадовільні оцінки (відповідно до Положення ЛьвДУВС «Про організацію освітнього процесу»)
Система оцінювання	Оцінювання рівня досягнення програмних результатів навчання проводиться шляхом поточного та підсумкового оцінювання. Поточне оцінювання застосовується для вивчення рівня досягнення програмних результатів навчання на семінарських, практичних заняттях, за виконання (підготовку) рефератів та тестових завдань з використанням відповідних критеріїв та бальної шкали. Критеріями проходження здобувачем вищої освіти поточного оцінювання має бути отримання ним обов'язково мінімум однієї позитивної оцінки за кожен програмний результат навчання з міждисциплінарної освітньо-наукової програми «Економічна безпека соціально-економічних систем» в процесі поточного оцінювання. Оцінювання знань та умінь на семінарських та практичних заняттях здійснюється за п'ятибальною шкалою за такими критеріями: Оцінка "Відмінно"- виставляється, якщо питання розкрито повністю, аспірант вільно орієнтується в матеріалі на рівні творчого використання. Оцінка "Добре" – виставляється, якщо питання розкрито повністю, аспірант добре орієнтується в матеріалі на рівні аналогічного відтворення. Оцінка "Задовільно" – виставляється, якщо питання розкрито не повністю,

	<p>здобувач вищої освіти посередньо орієнтується в матеріалі та допускає суттєві помилки.</p> <p>Оцінка "Незадовільно" – виставляється, якщо питання не розкрито або розкрито неповністю, а здобувач вищої освіти не орієнтується або погано орієнтується в матеріалі та робить принципові помилки.</p> <p>Оцінювання рівня підготовки та виступу з презентацією здійснюється за п'ятибальною шкалою за такими критеріями:</p> <p>Оцінка "Відмінно" – виставляється, якщо тема презентації розкрита повністю на рівні творчого використання останніх публікацій з теми, матеріал викладено змістовно, логічно та лаконічно; під час відповідей на запитання аспірант вільно орієнтується в матеріалі; презентацію оформлено відповідно до встановлених вимог.</p> <p>Оцінка "Добре"- виставляється, якщо тема презентації розкрита повністю на рівні аналогічного відтворення, матеріал викладено змістовно, логічно та не завжди лаконічно; під час відповідей на запитання здобувач вищої освіти добре орієнтується в матеріалі; презентацію оформлено відповідно до встановлених вимог.</p> <p>Оцінка "Задовільно" – виставляється, якщо тема презентації розкрита не повністю, матеріал викладено не змістовно та з порушенням логічного зв'язку; під час відповідей на запитання аспірант посередньо орієнтується в матеріалі та допускає суттєві помилки; презентацію оформлено відповідно до встановлених вимог.</p> <p>Оцінка "Незадовільно" – виставляється, якщо тема презентації не розкрита або розкрита неповністю та матеріал викладено не змістовно та нелогічно; під час відповідей на запитання здобувач вищої освіти не орієнтується або погано орієнтується в матеріалі та робить принципові помилки. Оформленість презентації немає значення.</p> <p>Оцінювання рівня засвоєння матеріалу за результатами проведення тестового завдання здійснюється за п'ятибальною шкалою за такими критеріями:</p> <p>Оцінка "Відмінно" – виставляється, якщо здобувач вищої освіти дав правильну відповідь на 90-100% завдань.</p> <p>Оцінка "Добре" – виставляється, якщо здобувач вищої освіти дав правильну відповідь на 71-89% завдань.</p> <p>Оцінка "Задовільно" – виставляється, якщо здобувач вищої освіти дав правильну відповідь на 60 -70% завдань.</p> <p>Оцінка "Незадовільно" – виставляється, якщо здобувач вищої освіти дав правильну відповідь на 0-59% завдань.</p> <p>Підсумкове оцінювання рівня засвоєння програмних результатів навчання проводиться у формі заліку за 100-бальною шкалою та виставляється на основі набраних балів на семінарських/практичних заняттях.</p>
Шкала підсумкового оцінювання	Відображена у Таблиці 1 Положення про організацію освітнього процесу ЛьвДУВС https://www.lvduvs.edu.ua/uk/lvsuia/legal-framework/provisions-orders.html
Академічна доброчесність	Академічна доброчесність учасників освітнього процесу формується на основі дотримання принципів академічної доброчесності з урахуванням норм «Положення про антиплагіатну систему у Львівському державному університеті внутрішніх справ» затвердженого наказом ректора ЛьвДУВС від 02.06.2020 № 126 https://www.lvduvs.edu.ua/uk/lvsuia/legal-framework/provisions-orders.html та листа Міністерства освіти і науки України від 23.10.2018 № 1/9-650 Щодо рекомендацій з академічної доброчесності для закладів вищої освіти»

5. Літературні та інформаційні джерела	
Основна література	<p>1. Барановський О. І. Філософія безпеки: монографія у 2 т.. К.: УБС НБУ, 2014. Т.1. Основи економічної і фінансової безпеки економічних агентів. 831 с.</p> <p>2. Барановський О. І. Філософія безпеки: монографія: у 2 т. К.: УБС НБУ, 2014. Т. 2 : Безпека фінансових інститутів. 716 с.</p> <p>3. Живко З.Б., Пушак Я.Я. Поглинання та рейдерство в ринковій економіці: навч. посібник. Львів : вид-во ЛьвДУВС, 2020. 288 с.</p> <p>4. Марченко О. М., Пушак Я. Я., Ревак І. О. Фінансова безпека держави: навч. посібник. Львів : вид-во ЛьвДУВС, 2019. 363с.</p>
Методичне забезпечення	<p>1. Пушак Я.Я. Програма навчальної дисципліни «Фінансова безпека держави» для підготовки здобувачів освітнього ступеня «доктор філософії» галузей знань 07 «Управління та адміністрування», 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальностей 073 «Менеджмент», 051 «Економіка» міждисциплінарної освітньо-наукової програми «Економічна безпека соціально-економічних систем» Інституту управління, психології та безпеки. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2023. 9 с.</p> <p>2. Пушак Я.Я. Робоча програма навчальної дисципліни «Фінансова безпека держави» для підготовки здобувачів освітнього ступеня «доктор філософії» галузей знань 07 «Управління та адміністрування», 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальностей 073 «Менеджмент», 051 «Економіка» міждисциплінарної освітньо-наукової програми «Економічна безпека соціально-економічних систем» Інституту управління, психології та безпеки та центру післядипломної освіти, дистанційного та заочного навчання. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2023. 15 с.</p> <p>3. Пушак Я.Я. Фінансова безпека держави: плани проведення практичних, семінарських занять з навчальної дисципліни для підготовки здобувачів освітнього ступеня «доктор філософії» галузей знань 07 «Управління та адміністрування», 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальностей 073 «Менеджмент», 051 «Економіка» міждисциплінарної освітньо-наукової програми «Економічна безпека соціально-економічних систем» Інституту управління, психології та безпеки та центру післядипломної освіти, дистанційного та заочного навчання. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2023. 26 с.</p>
Інформаційні ресурси	<p>1. Основні показники діяльності банків України / Офіційний сайт Національного банку України URL: http://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist#1</p> <p>2. Сайт Державної служби статистики України URL: http://ukrstat.gov.ua</p> <p>3. Сайт Верховної Ради України URL: https://www.rada.gov.ua/</p> <p>4. Сайт Головного управління статистики у Львівській області: http://lv.ukrstat.gov.ua/</p> <p>5. Сайт Львівського державного університету внутрішніх справ: URL: https://www.lvduvs.edu.ua/uk/</p> <p>6. Сайт Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника URL: http://www.lsl.lviv.ua/</p> <p>7. Статистичний бюлетень / Офіційний сайт Національного банку України URL: https://bank.gov.ua/ua/statistic</p> <p>8. Електронна бібліотека ЛьвДУВС. URL: https://www.lvduvs.edu.ua/elektronnyi-kataloh, Moodle</p>
6. Опитування щодо якості викладання	
<i>Опитування буде проводитися після завершення навчання в онлайн режимі, посилання</i>	

буде надано перед опитуванням